

REVISORSEXAMEN
Del II

December 2013

© Revisorsnämnden 2013

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	4 december 2013
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del II
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsnämnden avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RN:s USB-minne, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 4	Bara Boats AB	Poäng
	Deluppgift 4.1	8
	Deluppgift 4.2	6
	Deluppgift 4.3	6
Summa		20

Uppgift 5	Sport Holding AB	Poäng
	Deluppgift 5.1	4
	Deluppgift 5.2	8
	Deluppgift 5.3	4
	Deluppgift 5.4	4
Summa		20

Uppgift 6	Steninge AB	Poäng
	Deluppgift 6.1	6
	Deluppgift 6.2	6
	Deluppgift 6.3	5
	Deluppgift 6.4	6
	Deluppgift 6.5	6
	Deluppgift 6.6	6
Summa		35

Lycka till!

4 Bara Boats AB (20 poäng)

Bakgrund

Bara Boats AB (publ) är moderbolag i en koncern som tillverkar och säljer fritidsbåtar. Koncernens omsättning uppgick 2013 till 850 Mkr. Försäljningen har sedan 2008 minskat och koncernen har haft lönsamhetsproblem under de senaste fem åren (2008-2012). Moderbolaget i koncernen är sedan fyra år noterat på Nasdaq OMXs Small Cap-lista.

Koncernen består, utöver moderbolaget, av fyra helägda rörelsedrivande bolag i Sverige, Norge, Danmark och Finland.

Ekonomisk information (Mkr) Koncernen	2013	2012	2011
Omsättning	850	980	1 150
Resultat före skatt	0	- 40	10
Summa tillgångar	290	330	350
Soliditet	10 %	10 %	18 %
Medel antal anställda	88	104	120

Ekonomisk information (Mkr) Moderbolaget	2013	2012	2011
Omsättning	6	16	14
Resultat före skatt	-10	0	0
Summa tillgångar	160	170	171
Soliditet	7 %	14 %	14 %
Medelantal anställda	4	4	4

Bolagets räkenskapsår är kalenderår och tillämpade redovisningsprinciper är IFRS för koncernen och RFR 2 i moderbolaget samt i det svenska dotterbolaget. Övriga dotterbolag följer lokala redovisningsregler i sin legala årsredovisning. I förslaget till vinstdisposition för räkenskapsåret 2013 föreslås ingen utdelning.

Du har varit huvudansvarig revisor de senaste två åren.

Deluppgift 4.1 (8 poäng)

Bara Boats AB äger samtliga aktier i ett norskt bolag som bildades av Bara Boats AB i mitten av 90-talet. Bokfört värde på aktierna i dotterbolaget är 100 Tkr.

Efter att revisionen för 2013 avslutats har du som revisor noterat följande punkter som eventuellt kan komma att påverka revisionsberättelsens utformning:

- a) I oktober, november och december 2013 har bolaget pga. likviditetsbrist inte betalat sina skatter och avgifter i rätt tid. Moms har inbetalats 10-15 dagar för sent och arbetsgivaravgift och källskatt har betalats ca 20 dagar för sent under alla dessa månader.
- b) I rapporteringen från dotterbolagsrevisorerna i Norge avseende bokslutsrevisionen 2013 framgår att dotterbolaget i Norge inte skrivit ned en osäker kundfordran uppgående till 21 Mkr. Fordran förföll redan i juni 2013 men dotterbolaget bedömer att betalning ska erhållas. Dotterbolagsrevisorerna bedömer dock detta som osannolikt då kunden, en återförsäljare på norska västlandet, i december 2013 ansökt om konkurs. Eftersom dotterbolaget inte avser att justera sin bedömning kommer dotterbolagsrevisorerna inte att tillstyrka resultat- och balansräkning.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden till ovanstående noteringar inför avgivande av revisionsberättelsen och utforma ett förslag till revisionsberättelse.

Deluppgift 4.2 (6 poäng)

I oktober 2013 kontakter bolagets ekonomichef dig då moderbolaget avser att redovisa en anteciperad utdelning från det svenska dotterbolaget uppgående till 8 Mkr. Dotterbolaget förvärvades i april 2010. Fritt eget kapital i dotterbolaget uppgår till 12 Mkr per den 30 september 2013. Dotterbolaget har redovisat nollresultat sedan bolaget förvärvades. Således fanns fritt eget kapital (12 Mkr) i dotterbolaget vid förvärvstidpunkten. Syftet med utdelningen är att ytterligare förstärka moderbolagets finansiella ställning.

Uppgift

- a) Vad krävs för att moderbolaget ska få redovisa en anteciperad utdelning som intäkt?
- b) Ekonomichefen vill att du beskriver hur den anteciperade utdelningen redovisas i moder- respektive dotterföretag vid bokslutet 2013 och vilka andra överväganden som moderbolaget ska göra efter det att utdelningen redovisats.

Deluppgift 4.3 (6 poäng)

Du har varit huvudansvarig revisor (byråval) i två år. Utöver byråval har bolaget även valt Lina Larsson personligen som påskrivande revisor (också från din byrå). Inför kommande årsstämma konstateras att Lina inte längre kan vara påskrivande revisor pga. reglerna om rotation. Till ny personligt vald revisor har föreslagits Jenny Jansson. Jenny Jansson som är auktoriserad revisor och mycket erfaren har de senaste två åren fungerat som särskild kvalitetsgranskare för detta uppdrag.

Uppgift

- a) Redogör för vad som gäller för krav på rotation av revisorer för detta bolag.
- b) Redogör för om Jenny kan acceptera uppdraget beaktat informationen ovan och hur många år hon i så fall kan vara revisor i bolaget.

5 Sport Holding AB (20 poäng)

Bakgrund

Du är vald revisor i Sport Holding AB, moderbolag i en koncern, sedan årsstämman 2013. Koncernen tillverkar och säljer främst kläder och sportutrustning till detaljhandeln. Omsättningen för 2012 uppgick till dryga 2 100 Mkr. Då branschen haft det relativt tufft de senaste åren uppvisar koncernen endast en marginell vinst om 12 Mkr före skatt. Koncernen består förutom av moderbolaget av 10 helägda dotterbolag runt om i världen. Huvudkontoret finns i Borås och koncernen har ca 400 anställda. Bolaget är till 100 procent ägt av dess grundare Hans Hansson med familj.

Ekonomisk information (Mkr) Koncernen	2012	2011	2010
Omsättning	2 100	2 050	2 000
Resultat före skatt	12	24	26
Summa tillgångar	735	770	783
Soliditet	28	30	31
Medelantal anställda	400	420	411

Bolaget upprättar sin koncernredovisning i enlighet med K3. Räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 5.1 (4 poäng)

Du blev vald som revisor i Sport Holding AB vid årsstämman den 13 maj 2013, och du är vald för en period om fyra år från och med räkenskapsåret 2013.

Uppgift

- a) Redogör kortfattat för de granskningsåtgärder som du vidtar som ny revisor för att säkerställa de ingående balanserna för räkenskapsåret 2013.

Då du tillträdde som ny revisor per den 13 maj 2013 har du ej fysiskt kunnat observera varulagrets existens vid ingången av räkenskapsåret. Du har heller inte på annat sätt kunnat verifiera balansen per 31 december 2012. Tidigare revisor har heller inte medverkat vid inventeringen den 31 december 2012. Du bedömer att posten varulager är väsentlig. Vid årsbokslutet 31 december 2013 bedömer du att varulagret är korrekt redovisat.

Uppgift

- b) Redogör för din rapportering i det fall du inte bedömer att du kan få fram tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för de ingående balanserna av varulager.

Deluppgift 5.2 (8 poäng)

Sport Holding AB är ett holdingbolag. Bolaget äger aktier i de 10 dotterbolagen samt ansvarar för koncernens finansiering. All verksamhet bedrivs i dotterbolagen, där det svenska dotterbolaget Sport Online AB står för cirka 30 procent av koncernens omsättning. Du är vald revisor även i Sport Online AB.

Ägaren Hans Hansson har velat behålla de lokala revisorerna i Sport Holdings dotterbolag i USA, Sport Inc. då han anser detta mest kostnadseffektivt. Sport Inc. står för cirka 15 procent av koncernens omsättning. I övriga dotterbolag har din revisionsfirma fått revisionsuppdraget vilket du samordnar.

I din utvärdering av koncernstrukturen har du kommit fram till att fyra av enheterna (dotterbolagen) är betydande och sex inte är betydande.

Uppgift

- a) Beskriv kortfattat hur du som koncernrevisor medverkar i det arbete som enheternas revisorer utför för de enheter som du anser är betydande.
- b) Beskriv kortfattat de åtgärder du som revisor för Sport Holding AB måste vidta avseende den rapportering du får från Sport Inc's revisorer för att kunna uttala dig om koncerns resultaträkning, balansräkning, kassaflöden och noter 2013.
- c) Beskriv vilka granskningsåtgärder du utför för de enheter som inte är betydande.

Deluppgift 5.3 (4 poäng)

I december 2013 meddelar din närmaste medarbetare, Linnea Jansson, att hon har fått anställning som ekonomichef för Sport Holding AB. Hon kommer att tillträda sin nya anställning redan den 1 januari 2014. Linnea har varit en nyckelperson i revisionen av såväl koncernen som det svenska dotterbolaget. Linnea har skött merparten av all kontakt med enheternas revisorer samt ansvarat för revisionen av moderbolag, koncern och Sport Online AB. Som ekonomichef ingår Linnea i bolagets ledningsgrupp. Årsbokslutgranskningen av räkenskapsåret 2013 ska enligt plan utföras från och med 1 februari 2014, då Linnea redan tillträtt sin nya befattning.

Uppgift

Redogör för om och i så fall hur detta påverkar din revision av räkenskapsåret 2013.

Deluppgift 5.4 (4 poäng)

Sport Holding AB förvärvade i oktober 2013 samtliga aktier i ett franskt bolag, numera Sport France SAS.

Sport Holding AB ska enligt ÅRL 5 kap 18§ lämna upplysning om medelantalet anställda. Med anledning av förvärvet av Sport France SAS ber nu redovisningschefen dig om råd kring hur anställda i det förvärvade bolaget ska beaktas i notupplysningen i årsredovisningen för 2013. Sport France SAS har vid förvärvstillfället 31 oktober 2013 samt vid räkenskapsårets utgång 12 anställda män och 10 anställda kvinnor. Samtliga anställda förutom 2 av bolagets anställda kvinnor arbetar heltid. 2 kvinnor jobbar 75 procent vardera.

Uppgift

- a) Redogör för hur förvärvet av Sport France SAS kommer påverka uppgiften om antalet anställda i koncernens notupplysning.
- b) Redogör kortfattat för de upplysningar som bolaget bör lämna i årsredovisningen för 2013 avseende rörelseförvärvet.

6 Steninge AB (35 poäng)

Bakgrund

Du är vald revisor i bolaget Steninge AB sedan årsstämman 2008. Bolaget är moderbolag i en koncern inom verkstadsindustrin med säte i Steninge i Halland. Bolaget är noterat på Nasdaq OMXs Mid Cap-lista.

Ekonomisk information (Mkr) Koncernen	2012	2011	2010
Omsättning	4 200	4 150	4 100
Resultat före skatt	210	195	200
Summa tillgångar	1 250	1 270	1 130
Soliditet	32	31	34
Medelantal anställda	322	305	317

Bolaget upprättar sin koncernredovisning enligt IFRS och bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 6.1 (6 p)

Koncernens svenska pensionsskulder är klassificerade som en förmånsbestämd plan. Ekonomichefen Sven Larsson tar kontakt med dig med anledning av de nya reglerna för pensionsredovisning 2013. Han undrar vilka konsekvenser de nya reglerna får baserat på koncernens ställning per 2012-12-31 för året 2013. Du och ekonomichef Sven Larsson har också en diskussion kring hur ändring av väsentliga antaganden kan komma att påverka pensionsskuldens storlek.

Steninge AB redovisar i dagsläget aktuariella vinster och förluster för förmånsbestämda pensionsplaner enligt den s.k. korridormetoden och har oredovisade ackumulerade aktuariella förluster. Bolaget har inga förvaltningstillgångar.

Uppgift

- Redogör kortfattat för hur Steninge AB:s resultat och finansiella ställning kommer att påverkas av det nya regelverket som träder i kraft 1 januari 2013. Bortse ifrån kravet på upplysning om byte av redovisningsprincip.
- Redogör kortfattat för hur en höjd ränta kommer att påverka pensionsskulden och periodens resultat.

Deluppgift 6.2 (6 poäng)

Steninge AB anlitar en erkänd aktuarie för beräkning av pensionsskulden. Företaget förlitar sig helt på detta arbete för sin avsättning per 2013-12-31.

Uppgift

Redogör för vilka åtgärder du måste göra i din revision inför eller vid årsbokslutet 2013 med hänsyn till detta.

Deluppgift 6.3 (5 poäng)

Steninge AB har slutit ett mycket betydande avtal med en samarbetspartner den 16 september 2013 efter börsens stängning. Samarbetet är strategiskt viktigt och bedöms få en stor effekt på framtida intjäning. Bolaget har för avsikt att pressmeddela detta dagen efter, dvs. den 17 september 2013, innan börsen öppnar. Bolagets informationsavdelning har emellertid en analytikerträff samma kväll och meddelar då att ett avtal slutits. En effekt av detta är bl.a. att det går att läsa om samarbetsavtalet i morgonens tidningar den 17 september 2013.

Uppgift

Redogör för om denna informationsgivning är acceptabel.

Deluppgift 6.4 (6 poäng)

Steninge AB har omfattande koncernintern in- och utlåning mot sina dotterbolag som finns runtom i världen. Med anledning av regelverket kring ränteavdragsbegränsning som trätt i kraft 2013 ber bolagets finanschef Sonja Svensson att du redogör för det nya regelverket.

Uppgift

Beskriv kortfattat regelverket kring ränteavdragsbegränsningar i inkomstskattehänseende och de kriterier som behöver vara uppfyllda för att skattemässigt avdrag ska medges för koncerninterna räntekostnader.

Deluppgift 6.5 (6 poäng)

Steningekoncernen innehar stora värden i dess verksamhet i Spanien som bedrivs i det helägda dotterbolaget Steninge S.A. Till följd av den ekonomiska oron i Spanien har försäljningen de senaste två åren halverats. Steninge har därför gjort en nedskrivning av värdet på goodwill och immateriella rättigheter kopplade till den spanska verksamheten om 250 Mkr i samband med årsbokslutet 2013. I samband med granskningen noterar du att värdet på andelar i det spanska dotterbolaget som finns redovisade i moderbolaget dock kvarstår oförändrat. Du anser att verkligt värde understiger bokfört värde med 250 Mkr varför du framför att värdet bör skrivas ned. Fritt eget kapital i moderbolaget uppgår till 270 Mkr. Styrelsen har slagit fast bokslutet och till årsstämman lämnat förslag om att lämna utdelning med 1 kr per aktie, vilket ger en total föreslagen utdelning om 30 Mkr.

Uppgift

Vilka överväganden gör du med anledning av att moderbolagets andelar i dotterbolaget ej skrivits ned?

Deluppgift 6.6 (6 poäng)

Steninge AB anser att ett hållbart företagande är av största vikt för bolaget.

Hållbarhetsredovisningen upprättas i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) ramverk där rapportering sker av 10 indikatorer inom områdena ekonomi, miljö och sociala förhållanden. Därför har Steninge AB:s styrelse tagit beslut om att hållbarhetsredovisningen för 2013 ska granskas översiktligt.

Uppgift

Beskriv kortfattat det regelverk som du har att följa då du översiktligt ska granska bolagets hållbarhetsredovisning för år 2013. Ange också innehåll och omfattning av din rapport.